

**Διαβητική κετοξέωση
Υπερωσμωτικό μη κετονικό κώμα
Υπογλυκαιμία
Ινσουλίνη στο χειρουργείο**

Διαβητική κετοξέωση

Απορρύθμιση μεταβολισμού

- υδατανθράκων
- λιπών
- πρωτεϊνών

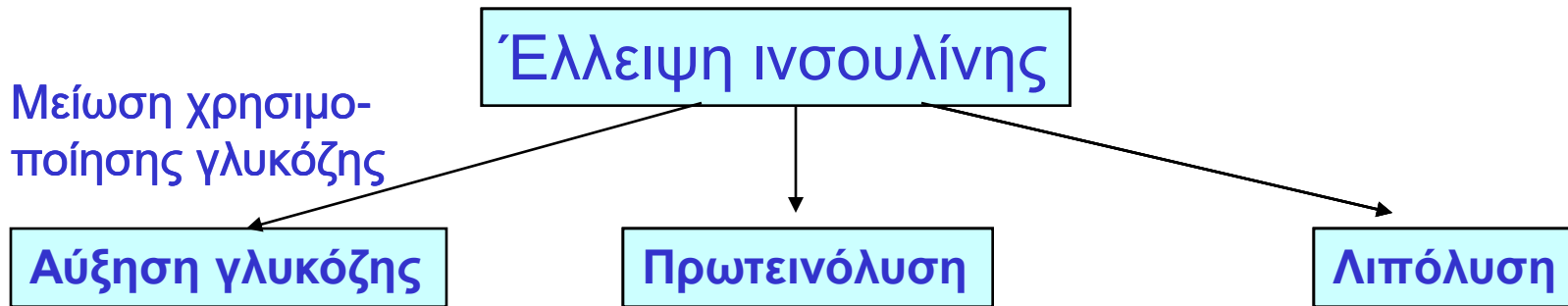
Η διαβητική κετοξέωση συμβαίνει σε πλήρη έλλειψη ινσουλίνης

Περιπτώσεις

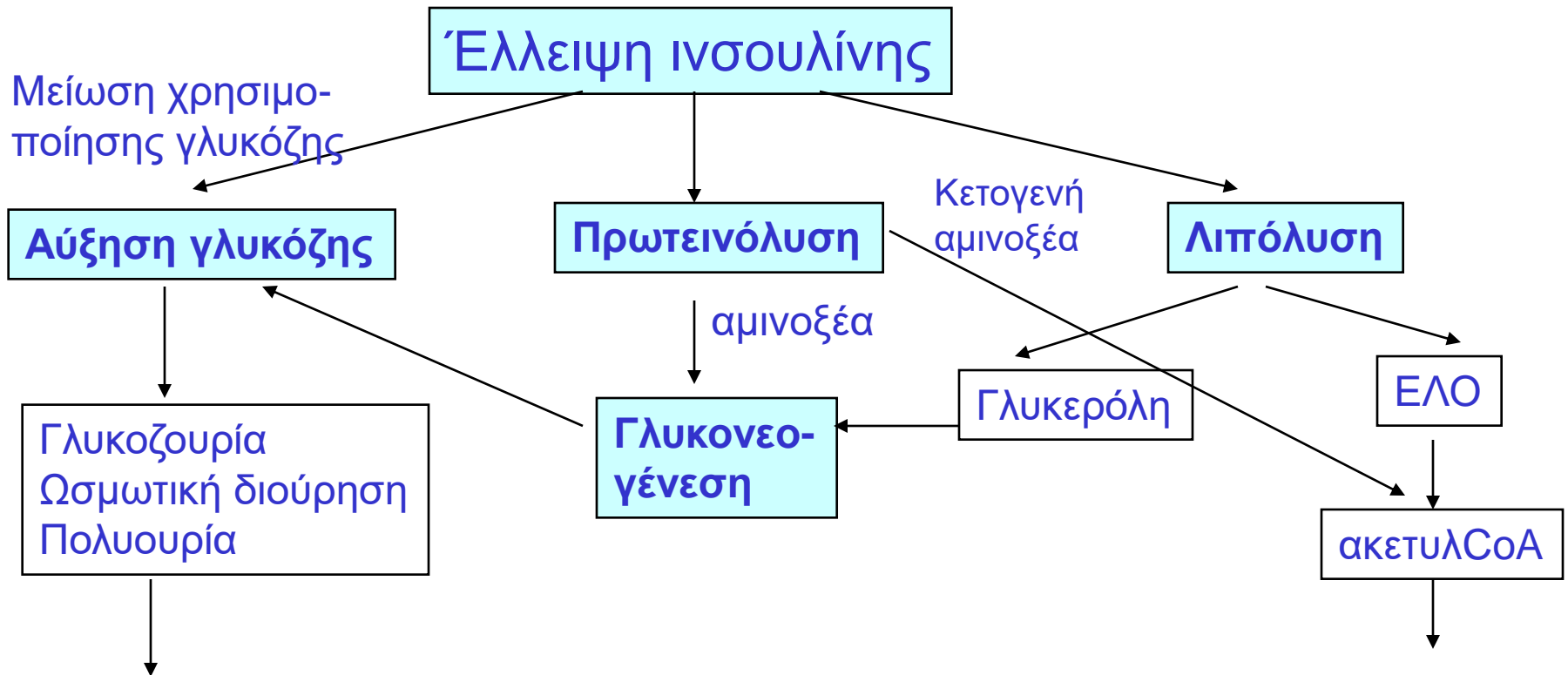
- αδιάγνωστος ΣΔ τύπου 1
- υποθεραπευόμενος ΣΔ τύπου 1
- διακοπή ινσουλινοθεραπείας σε ΣΔ τύπου 1
- ΣΔ τύπου 1 και λοίμωξη
- ΣΔ τύπου 1 και σοβαρό stress

Παθογένεια διαβητικής κετοξέωσης

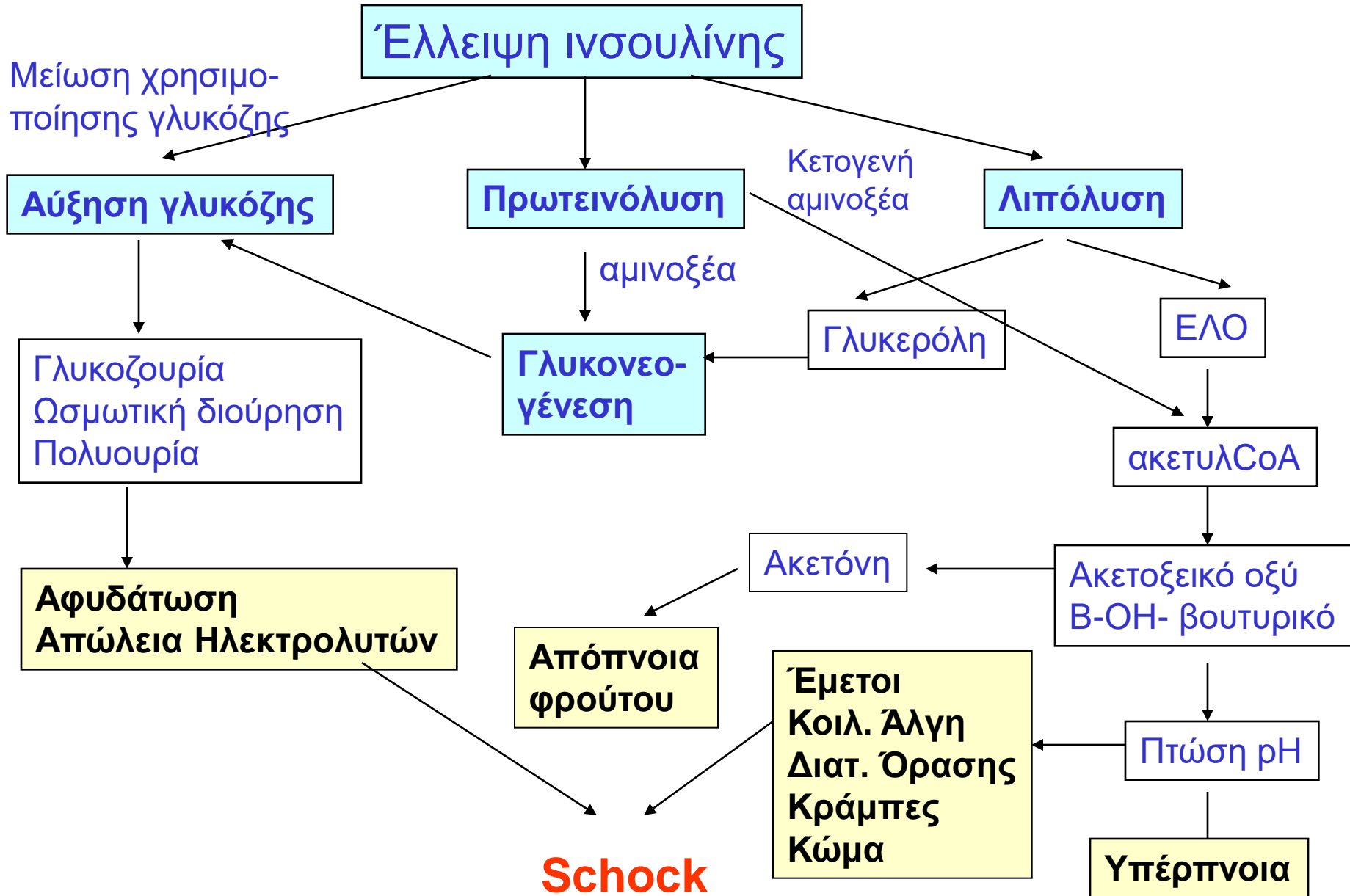

Παθογένεια διαβητικής κετοξέωσης

Παθογένεια διαβητικής κετοξέωσης

Επιδράσεις χαμηλού pH

-υπέρπνοια

-αγγειοδιαστολή

-καρδιακή δυσλειτουργία → υπόταση

-έμμετοι

Διαβητική κετοξέωση

Εργαστηριακή διάγνωση

- Γλυκόζη αίματος $>400\text{mg/dl}$
- pH αίματος $< 7,35$
- HCO₃ <15
- οξόνη πλάσματος ++++

Αίτια Διαβητικής Κετοξέωσης

- Καθυστερημένη διάγνωση ΣΔ τύπου 1
- Λοιμώξεις
- Σοβαρά σωματικά Stress
- Διακοπή ινσουλινοθεραπείας

Κλινική εικόνα

Υπέρπνοια >28 /min

Απόπνοια οξόνης

Αφυδάτωση

Υπόταση

Θόλωση διανοίας (ποικίλη)

Κοιλιακά άλγη

Έμετοι

ΥΜΚΥΚ

Συμβαίνει σε ΣΔ τύπου 2
(κατά κανόνα σε ηλικιωμένους)

Αίτια υπερωσμωτικής υπεργλυκαιμικής κατάστασης

1. Τα ίδια με της κετοξέωσης
2. Κατάχρηση φρούτων, χυμών, γλυκών
3. Διαβητογόνα φάρμακα
4. Περιτοναϊκές πλύσεις
5. Παρεντερική διατροφή
6. Εξωσωματική κυκλοφορία

Παθογένεια

1. Αναστολή κετογένεσης από την υπάρχουσα ινσουλίνη
2. Αναστολή κετογένεσης από την υπερωσμωτικότητα
3. Μειωμένο αίσθημα δίψας και πρόσβαση σε νερό
4. Αύξηση ουδού αποβολής γλυκόζης

Κλινική εικόνα ΥΜΚΥΚ

Μεγάλη αφυδάτωση
Θόλωση διανοίας
Συνήθως ηλικιωμένοι ασθενείς

Νευρολογική συμπτωματολογία
εικόνα παραλύσεων
σπασμοί επιληπτοειδείς

Συχνά θρομβοεμβολικά επεισόδια

Έλλειψη κετοναιμίας και οξέωσης

Εργαστηριακή διάγνωση ΥΜΚΥΚ

Γλυκόζη >600 mg/dl

Νάτριο πλάσματος >140mEq/L

Οξόνη < 2+

ΩΠ > 330mOsm/Kg H₂O

$$\Omega\text{Π (mOsm/L)} = 2 \times \text{Na} + \frac{\text{γλυκόζη}}{18}$$

Osmolarity	#	Osmolality
mOsm/Kg H ₂ O	#	moOsm/L

Αντιμετώπιση υπεργλυκαιμικών απορρυθμίσεων

- 1. Ενυδάτωση-χορήγηση ηλεκτρολυτών**
- 2. Ινσουλίνη ταχείας δράσης**
- 3. Γενικά μέτρα**

Υγρά και ηλεκτρολύτες

1. Normal Saline

Αρχικά γρήγορα 1 L / 30-60 min

Συνολικά 6 L το 24ωρο

2. Κάλιο μετά από 1-2 ώρες

3. Διττανθρακικά όχι πάντα

Γλυκόζη

**χορηγείται αν η τιμή στο πλάσμα είναι
< 300 mg/dl**

Κριτήρια για χορήγηση διττανθρακικών

pH < 7.1

HCO₃ < 5 mMol

Καταπληξία

Έλλειψη βελτίωσης μετά δίωρη αγωγή

Σε μεγάλη υπερωσμωτικότητα με υπερνατριαιμία ($\text{Na} > 155 \text{mEq/L}$)

-Χορήγηση Sodium Chloride **0.45%**

-Παρακολούθηση **ΩΠ** πλάσματος

-Χορήγηση Sodium Chloride **0.9%**

αν **ΩΠ** < 330 mOsm/Kg H₂O

Χορήγηση **Καλίου** εξαρχής
αν υπάρχει διούρηση

Ινσουλίνη

Ινσουλίνη με αντλία iv 6-16 U/h

Έναρξη με 6-8 U/h (0,1 units/Kg B.Σ.)

Μετρήσεις Γλυκόζης ανά ώρα

Διπλασιασμός δόσης σε έλλειψη διαφοράς

Μείωση δόσης στο 1/2 αν Γλυκόζη < 300mg/dl

Επιδίωξη: διατήρηση γλυκόζης < 200mg/dl

Γενικά μέτρα

1. Αερισμός πνευμόνων
2. Καθετήρας κύστης
3. Ρινογαστρικός καθετήρας
4. Καλλιέργειες
5. Αντιβίωση
6. Ανά 1-2 ώρες καταγραφές
7. Πρόληψη κατακλίσεων

Μετάπτωση σε SC Ινσουλίνη όταν:

- Αποκατάσταση αφυδάτωσης
- Αποκατάσταση οξέωσης
- Αποκατάσταση κέτωσης
- Κινητικότητα στομάχου καλή

Μετά 12-24 ώρες συνεχούς i.v. χορήγησης ΙΝΣ

Χορήγηση ανά 4 ώρες 16-20 IU ΙΝΣ επί 24 ώρες

Χορήγηση ανά 6 ώρες επί 48 ώρες

Την πέμπτη μέρα τίθεται στο χρόνιο σχήμα

Επιπλοκές κατά τη θεραπεία

ΔΚΟ

Εγκεφαλικό οίδημα
Ραβδομυόλυση
Σύνδρομο αναπν. δυσχερείας
Οξεία αιμόλυση
Πνευμομεσοπνευμόνιο
Κατακλίσεις

ΥΜΚΥΚ

Εγκεφαλικό οίδημα
Ραβδομυόλυση
Οξεία νεφρική ανεπάρκεια
Οξεία αιμόλυση
Θρομβοεμβολικά επεισόδια
Κατακλίσεις

Γαλακτική οξέωση

Τύπου A=με ιστική υποξία

Καταπληξία

Καρδιακή ανεπάρκεια

Αναπνευστική ανεπάρκεια

Τύπου B=χωρίς ιστική υποξία

Διαβήτης

Λευχαιμίες-αναιμία Biermer

Νεφρική ανεπάρκεια

Ηπατική ανεπάρκεια

Φάρμακα

Συγγενείς ενζυμικές αναπάρκειες

Φάρμακα

Διγουανίδες

Ισονιαζίδη

Σαλικυλικά

Μεθανόλη

Οινόπνευμα

Αγγειοσυσπαστικά

Υπογλυκαιμία (ορολογία)

Βιοχημική Υ = Γλυκόζη πλάσματος < 60mg/dl

Κλινική Υ = Εκδήλωση συμπτωμάτων

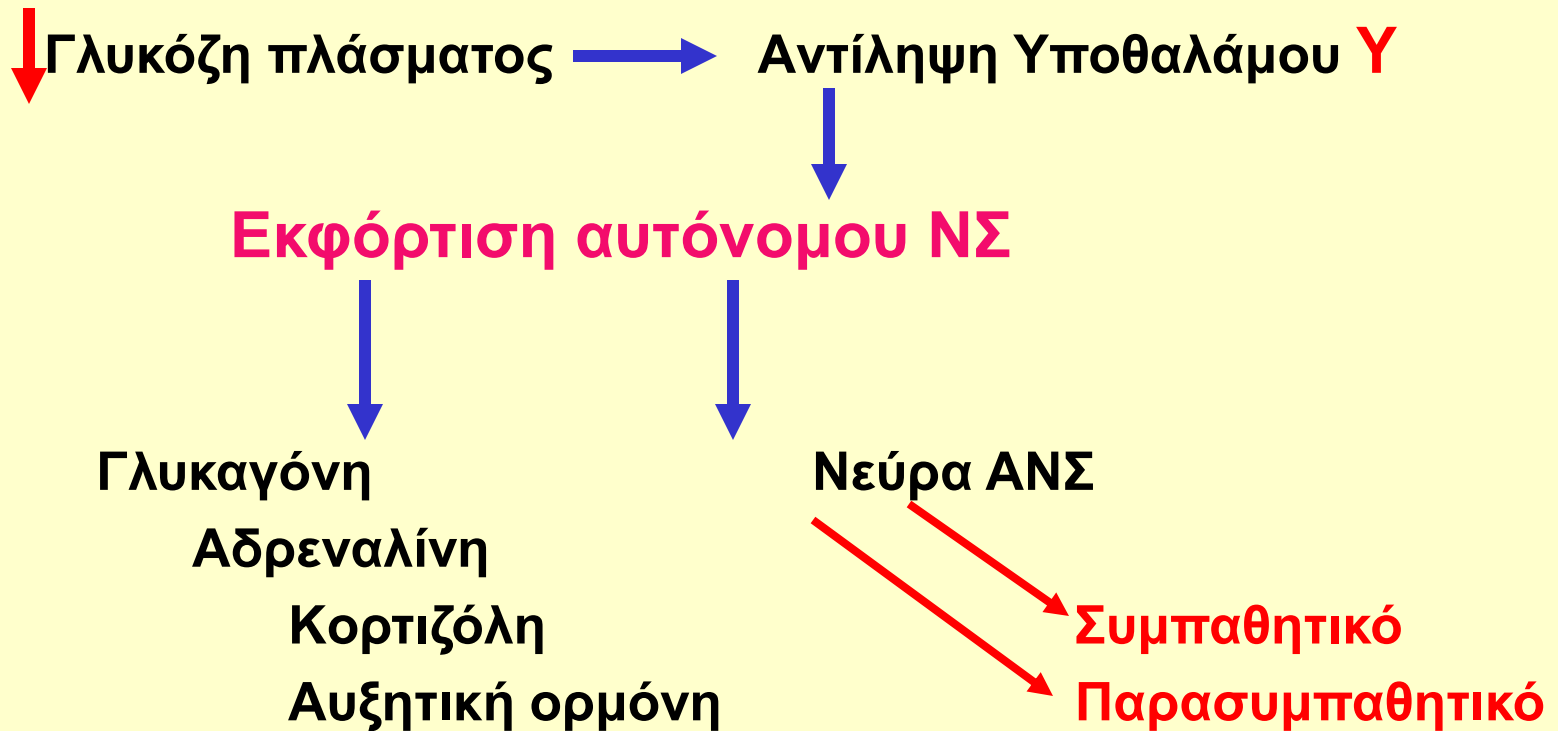
Έλλειψη αντίληψης Υ

Φάσεις Υπογλυκαιμίας

1η φάση. Νευρογενή συμπτώματα
Συμπαθητικό + Παρασυμπαθητικό

2η φάση. Νευρογλυκοπενικά συμπτώματα

Αντιρρόπηση υπογλυκαιμίας

Ιεραρχία αντιδράσεων-εκδηλώσεων στην υπογλυκαιμία

Γλυκόζη πλάσματος mg/dl

83	Αναστολή ενδογενούς ινσουλίνης
68,4	Έκκριση αδρεναλίνης
57,6	Έναρξη συμπτωμάτων
54	Νευροφυσιολογικές διαταραχές
50,4	Νοητική λειτουργία
36	ΗΕΓγραφικές διαταραχές
27	Διαταραχές συνείδησης-κώμα

Νευρογενή Συμπτώματα

Χολινεργικά

- Πείνα
- Ιδρώτας

Αδρενεργικά

- Ταχυπαλμία
- Τρόμος
- Αγχος
- Νευρικότητα
- Ωχρότητα

Οι β αναστολείς συμπαθητικού:

- καταργούν τα αδρενεργικά συμπτώματα
  - διατηρούν τα χολινεργικά (πείνα, εφίδρωση)
  - καθυστερούν την αυτόματη αντιρρόπηση της Υ.
- Σε υπογλυκαιμία προκαλούν υπερτασική κρίση

Αίτια υπογλυκαιμίας στο Νοσοκομείο

- Δοσολογία ινσουλίνης
- Καθυστέρηση ή μείωση γεύματος
- Παράλειψη γεύματος (αναμονή...)
- Νεφρική ανεπάρκεια
- Λοιμώξεις
- Όγκοι ήπατος
- Τοκετός- θηλασμός

- Φάρμακα
(πενταμιδίνη, σαλικυλικά
β-blockers, σουλφοναμίδες)
- Μείωση κορτικοειδών
- Διακοπή υπεργλυκαιμικών φαρμάκων
- Χορήγηση αμινοξέων
- Εναλλαγή ορών Δεξτόζης-NaCl

Αντιμετώπιση υπογλυκαιμίας

1. Αν μπορεί να καταπιεί--> **γλυκόζη 20-30 g per os**

2. Αν δεν καταπίνει--> **γλυκόζη iv 15-20 g**
±γλυκαγόνη 1 mg im

Μέτρηση γλυκόζης αίματος μετά 15 min

Αν ανένηψε

- Δώσε τροφή
- Ψάξε την αιτία
- Ενημέρωσε ασθενή

Αν δεν ανένηψε
ή αν **γλυκόζη < 60 mg/dl**

Δώστε πάλι γλυκόζη iv

Ινσουλίνη στο χειρουργείο

Χορήγηση ινσουλίνης στάγδην iv σε ορό Normal ή με αντλία
σε δόση **2-3 u/h**

Παράλληλη χορήγηση **Dextrose 5%** 150 cc/h

Σε καρδιοχειρουργικές επεμβάσεις

Χορήγηση με αντλία σε δόση **5-8 u/h**

και προσαρμογή ανάλογα με τις **μετρήσεις/30-60min**

Στόχος: Γλυκόζη αίματος **< 180mg/dl**

Έλεγχος γλυκόζης < 200mg/dl συμβάλλει:

1. Μειωμένη συχνότητα λοιμώξεων
2. Καλύτερη άμυνα σε λοιμώξεις
3. Ταχύτερη επούλωση

Μέσα που απαιτούνται:

1. Μετρητής σακχάρου
2. Ενδιαφέρον για τον άρρωστο
3. Κοινή ιατρική λογική

